

ŽUPANIJSKO NATJECANJE IZ MATEMATIKE

8. razred – osnovna škola

24. veljače 2026.

AKO UČENIK IMA DRUGAČIJI POSTUPAK RJEŠAVANJA ZADATKA, POVJERENSTVO TREBA I TAJ POSTUPAK BODOVATI I OCIJENITI NA ODGOVARAJUĆI NAČIN.

Zadatak OŠ-8.1.

Za koje realne brojeve a su $a(3a + 4)$ i $(a - 1)(a + 1)$ dva uzastopna cijela broja?

Rješenje.

Neka je

$$m = a(3a + 4) = 3a^2 + 4a \quad 1 \text{ bod}$$

$$n = (a - 1)(a + 1) = a^2 - 1. \quad 1 \text{ bod}$$

Brojevi m i n su dva uzastopna cijela broja ako je $m = n + 1$ ili $m = n - 1$.

Prvi slučaj. Neka je $m = n + 1$, tj. $3a^2 + 4a = a^2 - 1 + 1$. 1 bod

Sređivanje dobivamo $2a^2 + 4a = 0$, odnosno $2a(a + 2) = 0$, 1 bod

iz čega slijedi $a = 0$ ili $a = -2$. 2 boda

Drugi slučaj. Neka je $m = n - 1$, tj. $3a^2 + 4a = a^2 - 1 - 1$. 1 bod

Sređivanjem dobivamo

$$2a^2 + 4a + 2 = 0$$

$$a^2 + 2a + 1 = 0$$

$$a^2 + a + a + 1 = 0$$

$$a(a + 1) + (a + 1) = 0$$

$$(a + 1)(a + 1) = 0, \quad 2 \text{ boda}$$

iz čega slijedi $a = -1$. 1 bod

Realni brojevi a za koje su m i n dva uzastopna cijela broja su $a \in \{-2, -1, 0\}$.

Zadatak OŠ-8.2.

Trgovina će cijenu nekog proizvoda sniziti dva puta, najprije 1. ožujka za k %, a potom 15. ožujka za m %. Nakon drugog sniženja cijena treba iznositi 49 % početne cijene. Na koje se sve načine to može postići tako da k i m budu prirodni brojevi manji od 100?

Rješenje.

Neka je c početna cijena proizvoda.

Nakon prvog sniženja cijena proizvoda iznosi $c \cdot \left(1 - \frac{k}{100}\right)$. 1 bod

Nakon drugog niženja cijena proizvoda iznosi $c \cdot \left(1 - \frac{k}{100}\right) \cdot \left(1 - \frac{m}{100}\right)$. 2 boda

Prema uvjetu zadatka vrijedi $c \cdot \left(1 - \frac{k}{100}\right) \cdot \left(1 - \frac{m}{100}\right) = 0.49c$, odnosno

$$\frac{100 - k}{100} \cdot \frac{100 - m}{100} = 0.49. \quad 1 \text{ bod}$$

Neka je $a = 100 - k$ i $b = 100 - m$.

Vrijedi $\frac{a}{100} \cdot \frac{b}{100} = 0.49$, odnosno $a \cdot b = 4900$, pri čemu su $a, b \in \{1, 2, 3, \dots, 99\}$, 1 bod

Rastav broja 4900 na proste faktore glasi $4900 = 2^2 \cdot 5^2 \cdot 7^2$. 1 bod

Djelitelji broja 4900 manji od 100 su 1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 20, 25, 28, 35, 49, 50, 70, 98.

Uređeni parovi (a, b) koji zadovoljavaju uvjet $a \cdot b = 4900$ su $(50, 98)$, $(98, 50)$ i $(70, 70)$. 3 boda

Za $(a, b) = (50, 98)$ je $k = 50$ i $m = 2$.

Za $(a, b) = (98, 50)$ je $k = 2$ i $m = 50$.

Za $(a, b) = (70, 70)$ je $k = m = 30$.

Trgovina može sniženje postići na tri načina:

- najprije snizi cijenu proizvoda za 50 %, a zatim za 2 %
  - najprije snizi cijenu proizvoda za 2 %, a zatim za 50 %
  - najprije snizi cijenu proizvoda za 30 %, a zatim za 30 %.
- 1 bod

Zadatak OŠ-8.3.

Odredi sve proste brojeve p za koje je i $p^2 + 2$ prost broj.

Rješenje.

Neka je $p = 2$. Tada je $2^2 + 2 = 4 + 2 = 6$, pa je zadani izraz složen broj. 1 bod

Neka je $p = 3$. Tada je $3^2 + 2 = 9 + 2 = 11$, pa je zadani izraz prost broj. 1 bod

Neka je $p > 3$ prost broj.

Tada p nije djeljiv s 3, pa mora biti oblika $p = 3k + 1$ ili $p = 3k + 2$, gdje je $k \in \mathbb{N}$.

Za $p = 3k + 1$ slijedi

$$\begin{aligned} p^2 + 2 &= (3k + 1)^2 + 2 & 1 \text{ bod} \\ &= 9k^2 + 6k + 1 + 2 = 9k^2 + 6k + 3 & 1 \text{ bod} \\ &= 3(3k^2 + 2k + 1). \end{aligned}$$

Dobiveni je izraz djeljiv brojem 3, pa nije prost broj. 2 boda

Za $p = 3k + 2$ slijedi

$$\begin{aligned} p^2 + 2 &= (3k + 2)^2 + 2 && 1 \text{ bod} \\ &= 9k^2 + 12k + 4 + 2 = 9k^2 + 12k + 6 && 1 \text{ bod} \\ &= 3(3k^2 + 4k + 2). \end{aligned}$$

Dobiveni je izraz djeljiv brojem 3, pa nije prost broj.

2 boda

Dakle, $p = 3$ je jedino rješenje.

Zadatak OŠ-8.4.

Dokaži da svi četverokuti $ABCD$ za koje vrijedi

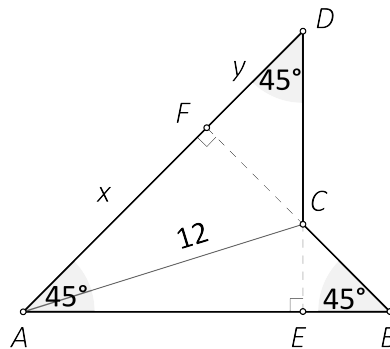
$$|\angle BAD| = |\angle CBA| = |\angle ADC| = 45^\circ$$

i $|AC| = 12$ imaju jednaku površinu.

Prvo rješenje.

Pravac DC siječe $\overline{AB}$ u točki E . Pravac BC siječe $\overline{AD}$ u točki F .

Neka je $|AF| = x$, $|FD| = y$ i $|AC| = 12$.

Kako je $|\angle BAD| = |\angle CBA| = 45^\circ$, slijedi da je ABF jednakokračan trokut,

1 bod

iz čega slijedi $|BF| = x$.

1 bod

Kako je $|\angle AFB| = 180^\circ - 2 \cdot 45^\circ = 90^\circ$,

1 bod

slijedi da je $|\angle DFC| = 90^\circ$ te iz $|\angle FDC| = 45^\circ$ slijedi $|\angle DCF| = 45^\circ$,

1 bod

pa i trokut CDF jednakokračan,

1 bod

iz čega slijedi $|FC| = y$.

1 bod

Trokut ACF je pravokutan trokut, pa je prema Pitagorinom poučku $x^2 + y^2 = 12^2$.

1 bod

Površina četverokuta $ABCD$ jednaka je zbroju površina pravokutnih trokuta ABF i CDF . Stoga vrijedi

$$P(ABCD) = P(ABF) + P(CDF) \quad 1 \text{ bod}$$

$$= \frac{x \cdot x}{2} + \frac{y \cdot y}{2} = \frac{x^2 + y^2}{2} \quad 1 \text{ bod}$$

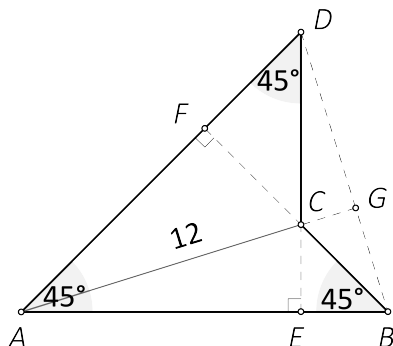
$$= \frac{12^2}{2} = \frac{144}{2} = 72. \quad 1 \text{ bod}$$

Dakle, svaki četverokut koji zadovoljava uvjete zadatka ima površinu 72.

Napomena: Analogno se može promatrati pravokutne trokute AED i BCE .

Drugo rješenje.

Neka je točka E sjecište pravaca AB i CD , točka F sjecište pravaca AD i BC , a točka G sjecište pravaca AC i BD .

Za svaki četverokut koji zadovoljava uvjete zadatka vrijede sljedeće tvrdnje.

Trokut AED je jednakokračni pravokutni trokut, pa je $|AE| = |ED|$. 1 bod

Trokut ABF je jednakokračni pravokutni trokut, pa je $|AF| = |BF|$. 1 bod

Trokut CDF je jednakokračni pravokutni trokut, pa je $|FD| = |FC|$. 1 bod

Trokuti ACF i BDF su pravokutni i duljine kateta su im jednake, pa su oni sukladni. 1 bod

Zbog toga je $|DB| = |AC| = 12$. 1 bod

Dužine $\overline{BF}$ i $\overline{DE}$ su dvije visine trokuta ABD , a njihovo sjecište, točka C , ortocentar je tog trokuta. 1 bod

Budući da točka G pripada stranici $\overline{BD}$, a dužina $\overline{AG}$ sadrži točki C , zaključujemo da je dužina $\overline{AG}$ visina trokuta ABD , a dužina $\overline{CG}$ visina trokuta BDC . 1 bod

Površina četverokuta $ABCD$ jednaka je razlici površina trokuta ABD i BDC , pa je

$$\begin{aligned}
 P_{ABCD} &= P_{ABD} - P_{BDC} && 1 \text{ bod} \\
 &= \frac{1}{2} \cdot |DB| \cdot |AG| - \frac{1}{2} \cdot |DB| \cdot |CG| \\
 &= \frac{1}{2} \cdot |DB| \cdot (|AG| - |CG|) \\
 &= \frac{1}{2} \cdot |DB| \cdot |AC| && 1 \text{ bod} \\
 &= \frac{12 \cdot 12}{2} = 72 && 1 \text{ bod}
 \end{aligned}$$

Dakle, svaki četverokut koji zadovoljava uvjete zadatka ima površinu 72.

Zadatak OŠ-8.5.

Koliko ima peteroznamenastih brojeva u čijem se zapisu koriste tri različite znamenke, a nijedna se znamenka ne pojavljuje više od dva puta?

Prvo rješenje.

- Broj je peteroznamenkast, pa se točno dvije znamenke pojavljuju dva puta, a treća samo jednom. 1 bod
- Mjesto na koje će doći znamenka koja se pojavljuje točno jednom biramo na 5 načina. 1 bod
- Preostaje četiri mjesta te biramo na koja dva mjesta će biti iste znamenke. To možemo na jedan od tri načina: *aabb*, *abab* i *abba*. 2 boda
- Dakle, imamo $5 \cdot 3 = 15$ načina za odabrati na kojim mjestima će biti iste znamenke. 1 bod
- Znamenku na mjestu desettisućica (te eventualno onu koja joj je jednaka) možemo odabrati na 9 načina jer ta znamenka ne može biti 0. 1 bod
- Prvu sljedeću znamenku na najvećoj mjesnoj vrijednosti (te eventualno onu koja joj je jednaka) možemo također odabrati na 9 načina jer mora biti različita od prethodne. 1 bod
- Preostalu znamenku (te eventualno onu koja joj je jednaka) možemo odabrati na 8 načina jer mora biti različita od prethodne dvije. 1 bod
- Dakle, tri različite znamenke koje koristimo u peteroznamenkastom broju biramo na $9 \cdot 9 \cdot 8 = 648$ načina. 1 bod
- Ukupno ima $30 \cdot 648 = 9720$ traženih peteroznamenkastih brojeva. 1 bod

Drugo rješenje.

- Broj je peteroznamenkast, pa se točno dvije znamenke pojavljuju dva puta, a treća samo jednom. 1 bod
- Prvi slučaj.** Prebrojimo sve tražene brojeve koji ne sadrže nulu.
- Znamenku koja se pojavljuje jednom možemo odabrati i smjestiti na odgovarajuće dekadsko mjesto na $9 \cdot 5$ načina.
- Za najveću slobodnu mjesnu vrijednost biramo znamenku na 8 načina, a na 3 načina biramo drugo dekadsko mjesto te iste znamenke.
- Potom na 7 načina biramo znamenku za preostala dva mjesta.
- Ukupno, traženih brojeva koji ne sadrže nulu ima $9 \cdot 5 \cdot 8 \cdot 3 \cdot 7 = 7560$. 3 boda
- Drugi slučaj.** Prebrojimo sve tražene brojeve koji sadrže točno jednu nulu.
- Nulu možemo rasporediti na 4 mjesta (jer ne može biti na vodećem mjestu).
- Za najveću slobodnu mjesnu vrijednost biramo znamenku na 9 načina, a potom na 3 načina biramo drugo mjesto te iste znamenke.
- Na kraju, na 8 načina biramo koja znamenku za preostala dva mjesta.
- Ukupno, traženih brojeva koji sadrže jednu nulu ima $4 \cdot 9 \cdot 3 \cdot 8 = 864$. 2 boda
- Treći slučaj.** Prebrojimo sve tražene brojeve koji sadrže točno dvije nule.
- Osim nule pojavljuju se dvije znamenke. Vodeću znamenku biramo na 9 načina, a preostalu znamenku različitu od nule na 8 načina. 1 bod
- Razlikujemo dvije mogućnosti ovisno o tome pojavljuje li se vodeća znamenka jednom ili dvaput.

Ako se vodeća znamenka pojavljuje jednom, onda dvije nule možemo rasporediti na $\frac{4 \cdot 3}{2} = 6$ mjesta, jer niti jedna od njih ne može biti na vodećem mjestu, a njihovom međusobnom zamjenom se ne dobiva novi broj. Znamenku za preostala dva mjesta biramo na 8 načina, pa u tom slučaju imamo $9 \cdot 8 \cdot 6 = 432$ takva broja.

1 bod

Ako se vodeća znamenka pojavljuje dvaput, onda na 4 načina biramo drugo mjesto za tu znamenku. Mjesto za znamenku koja se javlja jednom biramo na 3 načina, a na preostala dva mjesta moraju biti nule, pa u ovom slučaju imamo $9 \cdot 8 \cdot 4 \cdot 3 = 864$ takva broja.

1 bod

Konačno, broj traženih peteroznamenkastih brojeva je $7560 + 864 + 432 + 864 = 9720$.

1 bod

Napomena: U drugom rješenju promatramo tri slučaja, koji redom nose 3 boda, 2 boda i 3 boda. U svakom od tih slučajeva moguće je kao u prvom rješenju posebno prebrojiti koliko ima odabira znamenki i koliko ima odabira pozicija na kojima su iste znamenke, pa ta dva broja pomnožiti. Odabir znamenki redom po slučajevima nosi 2 boda, 1 bod i 1 bod, dok odabir pozicija na kojima su iste znamenke nosi redom 1 bod, 1 bod i 2 boda.